

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESECNO
K 1:20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

... TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ...

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREZZA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U.Z.S.O.J.

GOD. III.

ŠIBENIK, ponedjeljak 17. svibnja 1915.

BR. 84. (314.)

Pod zidinama Przemysla - Rusko naglo uzmicanje u Galiciji i Poljskoj - Zaustavljena ruska ofenziva ko Šavli - Ministarstvo Salandra ostaje i dalje u službi.

Przemysl ugrožen.

BEČ, 15. svibnja. Službeno se saopćuje:

Ruske armade u Poljskoj i u Galiciji nalaze se i dalje na uzmicanju na čitavoj fronti.

Od Novemišta na Pilici u ruskoj Poljskoj do južno Dnjestra u okolišu Doline u srednjoj Galiciji prodru savezničke vojske.

Na Sanu su zauzeti Rudnik i Lezajsk od naših, a Jaroslav od njemačkih četa.

U srednjoj Galiciji nalazeći se deseti naš vojni zbor nalazi se pred vratima svog zavičajnog grada Przemysla.

Dalje južno Dobromil, Stary Sambor i Boryslav opet su u našem posjedu.

Savezničke čete armade generala von Linsingena doprle su do visova jugozapadno od Doline.

Na liniji Pruta Rusi još napadaju. U ljudim borbama sjeverno od Kolomeje koruška i štajerska infanterija vojske i domobranstva žilavom ustrajnošću odbila je krvavo sve ruske juriše.

BERLIN, 16. svibnja. Službeno se saopćuje:

Načete bile su jučer u okolišu visa Magiera uništene; sedam topova, jedanaest puščanih strojeva bilo je zaplijenjeno, više od 1.000 Rusa zarobljeno.

Naše čete prije podne ušle su u Sambor uz slavljenje zvonovala i uz radostne poklike pučanstva.

U jugoistočnoj Galiciji sjeverno od Kolomeje novi ruski napadaji bili su odbiveni; neprijatelju je bila istrgnuta jedna podorna točka.

Dalje, od Pruta do državnih granica, vlasti primjereni mir.

Na ratistištu u Rusiji.

Zastoj ruskog prodiranja.

BERLIN, 15 svibnja. Službeno se saopćuje:

Nakon privremenog malog uspjeha Rusa, koji je nas stajao tri topa, prodiranje jačih neprijateljskih sila kod Šavli bilo je zaustavljeno.

Neprijateljski napadaji proti donjoj Dubissi izjaloviše se.

Protivnik je priveo i u okolišu južno od Njemena najzurnije pojačanja.

Kod Augustova i Kalvarja neprijateljski napadaji bili su odbiveni.

BERLIN, 16 svibnja. Službeno se saopćuje:

Kod Šavli rусki nasrtaj bio je bez truda odbiven. Broj ondje zadnjih dana zarobljenih prelazi 1.500.

Na Dubissi sjeverozapadno od Ugljana morao se je manji njemački odjel ukloniti pred jačim ruskim silama te je izgubio dva topa.

Dalje južno kod Beisagola Rusi su bili potisnuti uz gubitak od 120 zarobljenika.

Sjeverno i južno od Augustova te s obe strane Omuleva izjaloviše se jaki ruski nočni napadaji uz težke gubitke protivnika, koji je ostavio 245 zarobljenika.

Sa francuskog ratista.

BERLIN, 15 svibnja. Službeno se saopćuje:

Kod Steenstraate na kanalu Ypera neprijateljski nočni napadaj bio je odbiven.

landra. Prema tome čitav kabinet Salandra ostaje i dalje u službi.

Pregledavanje narodnog ustanka.

Na temelju podignuća cijelog c. i k. Narodnog Ustanka, pozivaju se na pregledavanje u dolinaznačene dane godišta narodnog ustanka 1878-1890, 1897, 1865-1872.

Dneva 20 svibnja 1915 pripadnici opć. Šibenik rodj. god. 1878-1890.

Dneva 21 svibnja 1915 pripadnici opć. Šibenik rodj. god. 1897, 1872, 1871, 1870.

Dneva 22 svibnja 1915 pripadnici opć. Šibenik rodj. god. 1865-1869.

Dneva 23 svibnja 1915 pripadnici opć. Skradin rodj. god. 1878-1890, 1897.

Dneva 24 svibnja 1915 pripadnici opć. Skradin rodj. god. 1865-1872.

Dneva 25 svibnja 1915 pripadnici opć. Tijesno rodj. god. 1878-1890, 1897, 1865-1872.

Dneva 26 svibnja 1915 pripadnici opć. Vodice i Zlarin rodj. god. 1878-1890, 1897, 1865-1872.

Treba paziti, da će biti pregledani pri svršetku pregledbe obavezanika svake pojedine Oćbine, stranci koji stalno borave u dotičnoj oćolini i eventualno oni, koji još nijesu udovoljili svojoj dužnosti obavezanika nar. ustanaka.

Uredovanje povjerenstva za pregledavanje narodnog ustanka počinje tačno u 8 sati izjutra.

Svi oni, koji se bez opravданih razloga nebi prikazali u gorinavedene dane pred momenutu povjerenstvo, biti će silom dovedeni pred naknadno povjerenstvo za pregledavanje narodnog ustanka.

Šibenik 16. svibnja 1915.

Od c. k. kotarskog Poglavarstva.

Ministrarska kriza u Italiji.

RIM, 15. svibnja. Kako „Gornale d' Italia“javlja, izjavio je predsjednik komore Marcora prije pođne kralja, da mora odkloniti povjereni mu zadatač za sastav novog ministarstva.

Kralj je zatim ponudio ministru državnog blaga Carcano sastav kabineta, ali je i ovaj jednak tu misiju odklonio.

Nakon toga je kralj konferrira sas dosadanjsim ministrom predsjednikom Salandrom.

RIM, 16. svibnja. Kako „Gornale d' Italia“javlja, kralj će konferrirati sa zastupnikom Boselli, koji se sada ne nalazi u Rimu, već će amo prisjeti sutra.

Isti list potvrđuje, DA ĆE SALANDRI PONOVNO BITI POVJEREN SASTAV MINISTARSTVA.

Salandra ostaje.

RIM, 16. svibnja. Kralj je odbio demisiju kabineta Sa-

nčić protivnika nije mogla da provede pregrupiranje. Ruska armada sada se novoformira, kako je od potrebe, a s time je u savezu, da se fronta moralu povuci.

„Pester Lloyd“ prima iz Atene: Smatra se, da će Grčka vlada odlučiti za neutralnost. Zadnjih dana obdržavane su otvorene ministarske konferencije, kojima se pripisuje veliku važnost.

„Gionale d' Italia“ opominje u uvodnom članku talijansku javnost, da ostane trijezna i mirna. Trenutak je ozbiljan: ne radi se o sreći kakvog ministarskog kabinta, nego o sreći države. („Grazer Tagesspost“).

Domaće vesti.

Razpuštena družtva, „Smotra“ javlja: Dalm. Namjesništvo odlukom 12. maja, na temelju § 24 zak 15 novembra 1867, raspisalo je „Župu srpskih sokolskih društava na Primorju“ sa sjedištem u Eregniovom i sva srpska sokolska družtva u Dalmaciji, koja sačinjavaju onu župu.

Obavijesni ured za ratne zarobljenike. Zajednički središnji popisni ured, obavijesni ured za ratne zarobljenike (Geheimes Zentralnachweisbüro, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene) u Beču, I. Jasomirović strasse 6, dostavlja već od mjeseca siječnja 1915. redovito pokrajinskom pripomoćnom društvu Crvenoga Križa u Zadru popise o ratnim zarobljenicima, a društvo šalje te popise u obliku cedula prama pripadnosti zarobljenika općinama, radi snodnog obavještenja dotičnih obitelji.

Gorespomenuti ured, preopterećen radnjom uslijed ogromnog broja stičućih propitkivanja, i s obzirom na okolnost što s tehničkih razloga nije u stanju da odgovara na upite u jeziku istih, obratio se je pokrajinskom društvu Crvenog Križa, koje je već u posjedu priličnog broja cedula o ratnim zarobljenicima, sa zamolbom da bi on preuzeo na se takoder rješavanje sličnih upita.

Tome se je poziv društvo dakako dragovoljno odazvalo, te se s tog poziva zanimano pučanstvo ovu pokrajine da, počasom od 15. svibnja 1915. pa unapred, eventualne upite — izim brojčavni — što bi se odnosili na ratne zarobljenike, ne upravlja više gorespomenutom uredu, već „Pokrajinskom pripomoćnom društvu Crvenog Križa“ u Zadru (namjesništva zgrada), koja ga sori naznačenim danom preuzimaju na se cijeli posao u pogledu obavješćivanja o ratnim zarobljenicima i o mjestu njihova zatočenja.

Kratki dopusti vojnicima za proleće poljske radnje. „Smotra“ javlja: Poradi velikoga značaja čim brzega i zameštijega izvedenja proljetne sjetve, kao što je poznato, vojna uprava daje sa ratno-privednoga i posebice i sa vojne stajališta kratke dopuste momčadi koja pripada poljoprivrednoj poslovizu iz izvještajnih vojnih tvornica, naknadnih zborova, uporavljeničkih odreda i zavoda što se nalaze u zalogu.

Kao što dozajemo, dotično je određenje prijedanik pretpostavama potegnuto na vojnike (vinogradare, vinogradarske radnike), koji se bave vinogradarstvom.

Grad i okolica.

Izjave sučuti nad odrom blagojokogn Matka Mandića. Odposlane su nadalje slijedeće brzovje načinice:

Advokat Mandić, Trst. Nad teškim gubitkom zatočnika hrvatskih narodnih prava, preporoditelja mile Istre, požrtvovnog žarkog rodoljuba zastupnika Matka Mandića,

djeleći duboku žalost cijele Hrvatske — klanja se prahu narodnog neutrudivog borca. — Hrvatska čitaonica.

Zastupnik Spinčić, Opatija. Dragi Mandić, milo drugovanje naše, ostavi nas neviđene u teškom času. Šibenski puk sa mnom duboko žali veliki gubitak prezaslužnog pravika, izgledno samoprijegornog otičenika, umnog prosvjetitelju ljubljenj Istre. Ocu tužne nam hrvatske domovine većna slava! — Zastupnik Dulibić.

Društvo Edinstvo, Trst. Mjestni klub stranke prava, neizmerno ozaložen teškim gubitku dićnog sina mle i strte, jučnjakog branitelja hrvatskih pravica neumornog trudbenika narodnog osviještenja, poslanika profesora Matka Mandića izrajuje svoj primorski učiviljeni braći osjećaje duboke sućuti. Slava Mandiću! — Dr. Dulibić, predsjednik.

Za ratni zajam. Presvetljiti Biskup upravio je mnogo poštovanom svećenstvu i crkvenstvu Šibenske biskupije okružnicu poticajući ih na podpisivanje ratnoga zajma.

† Kata Šupuk rođ. Tolić, supruga uglednog veletržca gosp. Ivo Šupuka, preminula je dne 15. ov. m. u 58. godini života. Vrloj pokojniku bilo rasko nasele, a u veljenoj obitelji i rodbini naše saučešće!

Seljanin našim na uvaženje. Prigodom prolaska većih skupina vojnika kroz jedan predjel preporuča se blizu stojecim seljanima, da iznesu pred vojnike, — koji su pri dugim marševima u ovo doba obično izmoreni od đedje — potrebitu kolicišnu zdrave pitke vode. Tim će se naši seljani i seljankinje lijepo odužiti našoj braći vojничkoj i učiniti će djelo plemenito; osim toga pak koristiti će i samim sebi, jer žđeni vojnici neće trebati da lutaju amo tako preko obradjenih polja da nadju potrebitu kap vode, da se tako tražeć muče i kidišu i nehotće štetuju poljima.

† Ema Celegin rođ. Benković preminula je jutros 42 godini života. Vječni joj mir!

Bjesan pas ugrazio trojicu pa crnuo. U subotu večer pas Tkalčevića Ivana p. Mije iz Šanca u Banovini, strojnjeg majstora na torpiljarki, ugrazio je Jakova Lencu, Vjekoslava Valtića mornara i sedmogodišnjeg Hrviju Levaya, sina poštanskog činovnika. Sudartran je željeznički čuvac Mijo Vučetić našao psa kod željezničke stacije crnuka. Pas je bio po lječenju sekcioniran; nadjeno mu je u želudcu mnogo kamenica, dlaka, kože i pjesaka. Clava psa poslana je u Beč. Sva je prilika, da je pas bjesan. Pošto je već više slučajeva, da je pas ugrizo, bit će gleda paša izdane stroge odredbe.

JAVNA ZAHVALA

svim onima koji su nam kod bolesti bili pri ruci i koji su bud na koji način izkazali svoje saučešće prigodom smrti milog nam angielka Ratislava izričemo ovim našu najtopliju blagodarnost.

TIJESNO, 10. svibnja 1915.

Dušan i Marija Gelpi.

P. T.

Čestimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davnina osnovali klešarsku zadružnu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA KLEŠARSKA ZADRUGA registrirana na ograničeno jamčenje U SPILITU.

Zadruga obavlja svakovrste klešarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpočeošću uvjet.

Osimotom precinču izrađuje žirvine, balustrade, krfionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim sloganima. Skladište je obskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokućstvo. Buduć je ista providjena izvrstnim radnim stilama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku narutu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo ggnaručatelja.

Na zahtjev Šalje hacrte, užorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Poručuje se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju posećete svojim cijenjenjem narubama.

UPRAVA.

Remington Standard
Jedan pisacih strojeva
milijun u porabi.
Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE ::
Podpuno amerikansko pokućstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST
Piazza della Borsa No. 14 i kat
Telefon br. 17-70.

Pobjegla papiga.

Zeleni papiga, koja razumije kad ju se zove imenom "Bubi" pobjegla je gosp. Oberstleutnantu pl. Freischlag. Onaj koji ju nadje i povrati, dobije 100 K. nagrade.

MLJEKO: kravije i ovčje, čiste, naravno i sterilizirano, prodaje po 48 para litar, Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

Kuća u sredini grada na dva poda, s električnom svjetlošću i vodom, i sa tri konobne, prodaje se. Priputat se u uređenju lista.

Novinarski papir novi ("Piccolo") za pakovanje 50 kg. — K 10 —
1000 Felpost-dopisnica — K 6 —
TRAFIKA ANTE BOGIĆ — ŠIBENIK.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice

„DALMATIA“

uzdržava od 1. listopada 1913. slijedeće glavne pruge:

Trst-Metković A (poštanska) Polazak iz Trsta ponедjeljak u 5. — pos. p. povratak svake subote „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković B (poštanska) Polazak iz Trsta u četvrtak „ 5. — pos. p. povratak svakog utorka „ 6.30 pr. p.
Trst-Metković C (poštanska) Polazak iz Trsta u subotu „ 5. — pos. p. povratak u četvrtak „ 6.30 pr. p.
Trst-Korčula (poštanska) Polazak iz Trsta svake srede „ 5. — pos. p. povratak u ponedjeljak „ 6.30 pr. p.
Trst-Šibenik (poštanska) Polazak iz Trsta u petak „ 5. — pos. p. povratak u sredu „ 6. — pr. p.
Trst-Makarska (trgovacka) Polazak iz Trsta svaki utorak „ 6. — pos. p. povratak svake nedjelje „ 1.15 pos. p.
Trst-Vis (trgovacka) Polazak iz Trsta u subotu „ 7. — pos. p. Povratak svaki četvrtak „ 7.15 pos. p.

Bakalara, ulja maslinovog, pirinča.

Sumpora i sumporaca „Torpedo“ Streljalci, „Vermorel i „Non plus ultra“ cukra u kockama (caklaša) sjemenja djeteljine uz snižene cijene prodaje

PIO TERZANOVIĆ U ŠIBENIKU
KRUMPIR
je upravo stigao.

Traži se.
Mjesnog zastupnika, za posjećivanje učenica na upis u Žensku krojačku školu „Europa“, traži S. R. Rosić, upravitelj. Upitati u Hotel Šibenik.

Soba s pokućstvom
po želji sa još jednom sobicom iznajmljuje se. Ista se nalazi u kući br. 225 kod Vatrogasnog Društva. Upitati se kod vlastnika

VELIKA ZLATARIJA
GJ. PLANČIĆ
Vis - Starigrad - Velaluka
:: ŠIBENIK. ::

Kupuje staro zlato i srebro
uz najpovoljnije cijene.

NAJNOVËNJE POSJETNIĆI
IZRADUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU
U. Z. S. O. J.

KNJIGOVÈŽNICA

Hrvatske zadružne
tiskare u Šibeniku ::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG.).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA- DAJUĆE RADNJE. CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA :: I SOLDNA.

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Prižuva K 700.000. CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlasitita kuća).

Naslov za brzozavje: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Split — Zadar.

Kuponi založnica Zemljinsko veresinskog zavoda Kraljevine Dalmacije platiti su kao i uvućene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU u svih njenežih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohranu i administraciju vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguranje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekuci računi. — Unovčavanje mjenica, dokumenta, odreznaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditni pismi, čekovi, vagila, naputnice. — Predujmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice sreće, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjerijesije.

Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijentu, u kojim se pretincima može držati svakovrsne vrijednosti.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRIJENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG.)

OBSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKE STRUKU.

IZRADUJE POIMENCE POSJETNIĆE, TRGOVACKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVACKE I SLUŽBENE OBVOBE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVIĆE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I. T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBĆINE I ŽUPSKUE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRSNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom

51-61% Kalciumcianamidom

16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanicmanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojivoja za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenjile od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica.

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.

(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Opća koristi

Ženska krojačka škola, sistema „Europa“, obavještjuje p. n. cij. gospogije i gospodice da će dne 3. svibnja t. g. otvoriti tečaj u Šibeniku u Glavnoj ulici br. 40 II. kat. (kuća Gjilardi), te se upozorjuje cij. naslovu, da ovu vanrednu priliku u lahkoci, kratkoći vremena i savršenoj jednostavnosti u poduci sveukupnoga ženskoga odjela, nepropuste, budući da jamčimo, da se svaka to potpuno u sveukupnom krojenju, za malo dana, može da usavrši. Najviše jamstvo pružaju bezbjedna priznanja i javna otvorenja iz svih krajeva ove monarhije.

Na upis primaju se, za vrijeme podiške u školi, izjutra od 9-12 i po podne od 3-7 sati.

Općizuru na kratko u tečaju, molimo svakoga, da već sad u početku sudjeluje. Za mnogobrojni posjet moliti iz slavonije Š. R. ROSIĆ upravitelj.

2-4